

СТРАЈКА

СЛОВООДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРВЉУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

БРОЈ 5 ПАРА

Стар Редакција у Архиву Министарства Послањања ул. бр. 2

Одлази се дају у Архиву Министарства Послањања утврђена.

Неплаћена се неће узимати на пријаву. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новине и сл. неће се узимати на односи на лист, слати класификујемо

Код краља Фердинанда

СОФИЈА, 4 септ.

Јуче у 10 часова пре подне д-р Радославов био је примљен код краља и предао му ноту Четворног Споразума. По подне у 3 часа у двору је одржана седница на којој су чланови владе упознати са нотом.

Хрватски Сабор

Од нашега Пресстироа још нисмо добили никаква извештаја, да ли је хрватски Сабор отворен и шта он ради. Он има могућности да то дозна, а ми, специјално у Београду, не. Рад хрватскога Сабора у данашњим приликама од еминентног су значаја и ми би о томе требали да добијемо извештаје.

Ми имадемо разлога да држимо, да је хрватски Сабор отворен и да он ради. Ми то закључујемо, из те, вештачки створене афере, с председником хрватскога Сабора Др Богданом Медаковићем и „неговим“ писмом, које је бан Скерлец прочитао Сабору. То значи, Сабор ради, али без председника. То још није толико од значаја, да један Сабор ради без свога председника, за то је ту подпредседник, али је од значаја, што је тај исти председник Сабора у исто доба и председник оне већине, која данас представља саборску већину, а та саборска већина поникла је из српско-хрватске коалиције.

Данашње ратно стање ускрешило је цео свет, Европу још више, а Балкан понајвише. Што је идеално било у Хрватској и Далмацији од политичког значаја, то се морало разбећи, тражити по престоницама наших савезника помоћ за идеје спаса њихове отаџбине и њиховог народа. Хрватски Сабор, који је био у нормалним приликама сав у рукама Аустро-Мађара, данас ће бити још више стегнут. Од њега ће се тражити, да оповргне она учења оних патријота, који, оставивши своју отаџбину,

лутају по свету, грађећи њима спас.

Хрватски Сабор ће бити принуђен бити, да донесе свој закључак, који мора бити искључиво противан раду свих истинских патријота а ми би требала, па и морали о томе знати. Ми смо то вољни да пратимо са целим жаром нашега патриотизма, али нам се онемогућава. То није питање унутарњих наших размирица, нити је то питање војног значаја; — то је питање, за сада, с пољне, које нам се с правом мора пустити на расплавање.

У нас је пуштено већ питање о Д-ру Богдану Медаковићу и ми смо, трећи по реду, дали о тој појави своје мишљење, основано на дубокој истини, али се нама онемогућило, да изнесемо баш праву језеру тог новог аустриског швајцера. Неће проћи кратко време, а оно ће се обистинити оно, што нам се да нас онемогућава да кажемо; кривица неће бити до нас, него до оних, који оловком у руци тако лако руком замазују.

Не треба тражити баука где га нема, нити га стварати без потребе.

Работ

Одем пре неки дан код једнога обућара да поручим црне ципеле, пошто нигде на стваришту нема готове енглеске робе.

Упитах га за цену. Он подиже главу од посла, погледа ме на рече:

— За вас као познаника четрдесет пет.

— Охо хелл учиних ја.

— Шта скупо вам, а знате ви да ће кроз месец дана бити и осамдесет динара.

— Неће, неће, довикује један са врага, који је слушао наш дијалог, месни одбор је већ поручио неколико вагона обућа, рентабилније је од шехера.

— Јесте, одговори шуца, само да се не нађе опет неки фарбар, па да офарба вагоне са обућом као што је офарбао вагоне са шехером.

Код „цара“

Шефови парламентарних група на саветовање.

Софија, 4 септ.

По предлогу шефа владе д-р Радославовић краљ ће у току ове недеље позвати у двор шефове свих парламентарних група на саветовање о ситуацији бугарске спољне политике. У политичким круговима држи се, да је врло лако могуће да дође до одступања данашње владе и до образовања једног коалиционог кабинета, у који би ушле све парламентарне групе.

Национална економија

Долази питање о начину трговања са шљивама и пекмезу. До пре десетак година ова је трговина била савршено уређена. Бечки и пештански чивути експлоатисали су овај производ, преносећи пијацу на се. Српску и босанску шљиву назвали су „Türkische Pfäumen“, (турске шљиве), центар им је био пештански и бечки антерпоји, где су наши трговци гомилали шљиву, а бечки и пештански чивути их даље разошљивали западу. Јавном борбом, у којој је пијаца овога чланка, играо доста видну улогу, доспело се дотле, да су ти пештански и бечки антерпоји изгубили своју важност. Гросисте са запада, као потрошачке земље, дођоше у додир са трговцима земље продуцентата. Тиме се, тај наш значајан извозни производ, угурао у правилнији трговински колосек.

У резолуцији Трг. Коморе тражи се, да се гросистима, извозницима, стави на располагање телефон и брзојавни саобраћај, јер је сува шљива

„берзанска“ и „терминска“ роба. То је истина, да је тако било, али то су створили спекуланти, који раде са робом, коју и не познају и извозници у нас, који шљиву и не купују, а камо ли решетају и сортирају. То је била несолидна трговина, коју су сви осуђивали. Тај систем трговања водио се преко Пеште и Беча. Данас она не може постојати.

Даље, у резолуцији спомиње се, да је сува шљива „терминска“ артикл. То признамо. До сада, у нормалним приликама, гросиста са запада, у октобру хтео се осигурати за децембар и он је у октобру закључивао робу, која му се имаде лиферовати у децембру. То је још солидна трговина, али је несолидна она „берзанска“, када наши трговци још у мају, јунију и августу преко својих агената, који умеју да „шаују“ род у зеленоме стању. Закључују мачку у торби и тиме утичу на цену, на штету произвођача. Штогод је таки спекулант већи и богатији извозник, у толико је већи број општећених произвођача.

Ово смо морали навести да разумеју и они наљезни, који нису у овој трговини особито верзирани. На њих смо упутили своју петицију, да они помогну народу, а да могу то учинити, они морају бити свесни онога, што чине и раде. Сутра ћемо наставити.

Федерација држава

Изјава баварског војног министра.

Женева, 3. септ.

Баварски војни министар изјавио је, да је циљ рата кога данас воде Немачка и Аустрије образовање једне федерације држава. У ту федерацију имају да уђу Немачка, Аустрија, Турска и Бугарска.

Леп рачун без крчмара.

У Белгији

Безначајне артиљерске борбе.

Хаарл. 3. септ.

Главни белгијски штаб саопштава. На целом фронту слаба артиљерска бор-

ба. На 12 километара од Изера, водио се јачи артиљерски двобој између наше и непријатељске артиљерије. Наша је артиљерија показала своју надмоћност над непријатељем.

Бомбардовали смо са успехом непријатељске опкопе у околини Дриграхтена.

Значајни предзнаци

Одлука владе Сједињених Америчких Држава.

Лондон, 3. септ.

Телеграфу из Вашингтона, да је влада Сједињених Америчких Држава донела је одлуку да се свима њеним пуномоћницима у Бечу и Берлину изда наређење да се врате у отаџбину.

Женски свет

Одговори на анкету:

„Кад је жена најдирљивија човеку?“

22.) Кад је човек познаје само по спољашности.

Обреновац Фантома

23.) Кад чини најмању употребу свога језика.

Алексинац Г. Х.

24.) У пролетњим данима за време природног буђења.

Београд Ла-кад

25.) У првом загрљају. (Сличан одговор је већ био. — Ур.)

Добрница

26.) Чиниоцима за време фебрија, грађанину сваког празника, а сељаку на заветници.

Војиште Чика Илија

27.) Кад се човек под старост заљуби.

Алексинац С—ле

28.) Као болничарка.

Алексинац —ијева

Шала
— Колико деце имате, господине Перо?
— Четири сина и једног кептача.

НОВО

Приспела је већа количина

НОВО

Смедеревског белог вина

старог црвеног 1913 год.

Како на веће количине тако и на мање продаваћемо по умереној цени у нашем подруму у Београдској улици бр. 70. Упитати у Хотел „Европу“ на Тркалишту — Београд

Препоручујемо нарочито хотелџерима, кафицама као и осталим потрошачима како овдје тако и по унутрашњости и нарочите цене.

236 1-6

М. СИМИЋ

НОВА НАЈВЕЋА РАДЊА

ЖЕНСКИХ ШЕШИРА

Симо М. Лазаревића

Београд, Краља Милана улица 120 (у дворшћу) идући Славоја

једина без режије у сопственој кући добила је поручени материјал за идућу сезону и од септембра почела рад. Продаја на ангро, цене познато ниске.

241

1-3

НАЈНОВИЈЕ

Бероламо Ровелла

Први љубавник

РОМАН

и италијанског

Ђ. Т. СТЕФАНОВИЋ

Цена 250 д.

КЊИЖАРА „НАПРЕДАК“

— БЕОГРАД —

Кнез Михајлова бр. 9.

237,1-3

ЛИТОГРАФИЈА

Косте М. Бојковића

Македонска 21.

Има готових војничких дописних карата и продаје по 0-40 дин. 100 ком. Поручбине из унутрашњости шаље на доплату.

239 1-200

ПЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ

ВРЛО ДОБРОГ КВАЛИТЕТА

продајем на више и на мање са сасвим јефтеном ценом.

Примам у комисион, које и све друге ово земалске производе. Набављам на нишкој пијаци и експедујем колонијалне и друге робе најјефтиније.

Калман Б Лебл

нови савнер

Ниш, преко пута општине

252,11 15

ЏАКОВА од брашна и ила већу количину радња

МИТРА ВУКОВИЋА

208 Београд — Теразије 2 3

Имам на продају 600 буради

пекмезарских добрих, коме је потребно нека се обрати потписатоме :

Љубомир Ристић

хотелијер „Касине“ у Крушевцу.

271 18-20

Част ми је извести поштоване потрошаче да сам у мојим

Фабрикама конзерва и пекмеза у Крагујевцу

спремил и прерадио за наступајућу сезону све врсте конзервисаног поврћа и меса. Нарочито и на домаћи начин израдио сам већу количину пекмеза у бурадима од 50 кг. Исти ћу продавати по динара 65-100 кг. нето, буре се не наплаћује. Све поручбине се шаљу железницом на повуку.

Израдићу више вагона пекмеза са кожомрицом за извоз, а исти ћу продавати и на буре по динара 42-100 кг. у бурадима од 180 кг.

Фабрика ће на захтев поштом слаћи ценовник својих израђевина.

233,4-5

ПРЕПРОДАВЦИМА И ПОТРОШАЧИМА

Оригинална Нарцис Крем

Ко од препродаваца или потрошача жели да има за продају или употребу

Оригинални Окаловића Нарцис Крема

нека изволи упутити поштом празне тегле са или без кутија на следећу адресу: С. Окаловићу Лешјанинова ул. бр. 36. — Ниш, одакле ће у замену добити уз доплату поштом онолико пуних, колики је број празних тегли послало.

232,4-5

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прима поручбине печата и штамбиља. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустрован ценовник.

289 4-11



Штампарији Љ. Бојковића потребна су два добра ученика

Осигуравајуће Друштво „Росна“

Врши послове осигурања пожара и наплаћује премије по свима врстама осигурања у Нишу и канцеларији Нишке Кредитне Банке Трг Краља Милана 12.

243,1-5

Раљској фабрици цемента А. Д.

У РАЉИ

потребно је одмах

20 хиљада комада ЦАКОВА

У величини од 47-85 см. Па на више. Ко има на продају, нека изволи послати мустре р цене управнику Раљске фабрике цемента А. Д. у Раљу.

242; 1-3

Париски

Етаблисман Орозди — Бак

ФРАНЦУСКА КУЋА У СОЛУНУ

капитал 17,000.000

Због дефинитивне ликвидације овдашњег стоваришта, продаје сву робу en gros и en detail по знатно спуштеним ценама

230

6-10

Нашем милом и никад непрежаљеном супругу, оцу, брату, стрицу и пашеногу

Михајлу С. Михајловићу (Жаџи)

члану — кмету суда општине Крушевачке

који је умро за отаџбину и српску идеју у Призрену, историском граду, даваћемо

ПОЛУГОДИШЊИ ПОМЕН

у новој крушевачкој цркви „Св. Ђорђе“ 10 септемара ове године у 10 час. пре подне.

Молимо сроднике, пријатеље, познанике и све друге да присуствују овом тужном и сасетом помену.

Крушевац, септембра 1915 г.

Ожалошћени: супруга Милена, усвојеница Стана, сестра Јула, братанци, пашеног Стојан С. Петровић кмет општине крушевачке, свастика Бојка са осталом родбином.

240

1-3

У суботу 5 септембра у 10 час. пре подне даваћемо нашој милој и никад непрежаљеној

Роси

полугодишњи парастос на новом гробљу (парцела 24)

до гроба ожалошћени: несретна мати Милева, сестра Пара и остала родбина.

239; 2-2